РОЗРОБКА МОДЕЛІ ТЬЮТОРСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА ЗВО

DEVELOPMENT OF THE MODEL OF TUTORING PROVISION OF PROFESSIONAL AND PEDAGOGICAL TRAINING OF THE FUTURE TEACHER OF A HIGHER EDUCATION INSTITUTION

УДК 378.091.398.012(477)
DOI https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/64.2.20

Силенко Ю.В.,
асистентка кафедри педагогіки
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

У статті здійснена розробка моделі тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО. Обумовлено, що на сьогодні тьюторинг є однією з найбільш передових технологій індивідуалізації навчання. Здійснено теоретичне обґрунтування побудови педагогічних моделей, визначено їх принципи та структурні компоненти. Виділені та обґрунтовані структурно-функціональні блоки моделі: цільовий, теоретико-методологічний, змістовий, технологічний та оцінювально-результативний. Встановлено, що усі зазначені компоненти (блоки) перебуваються у взаємозв'язку, до яких необхідно застосовувати творчий підхід, без застосування єдиних шаблонів. На основі кореляційних блоків розроблено авторську модель тьюторського забезпечення у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО, де змістовою частиною є індивідуалізація освітнього процесу. Метою авторської моделі є здійснення тьюторського супроводу на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО. Прогнозованим результатом упровадження запропонованої моделі передбачається підвищення рівня готовності студентів-магістрантів до самостійної навчальної діяльності до оптимально можливого та їх орієнтація на постійну самоосвіту із застосуванням технології тьюторингу. Встановлено, що індивідуалізація освітнього процесу реалізується кількома етапами – діагностувально-підготовчим, практико-діяльнісним та коригувально-прогностичним. Відтак, складові етапи індивідуалізації можливо упровадити в індивідуальній освітній траєкторії, що уможливлює формування індивідуального освітнього плану згідно з нахилом студента, його здібностей, професійних прагнень та очікувань. Базовою педагогічною взаємодією у тьюторському супроводі стають суб'єкт-суб'єктні партнерські відносини «викладач-студент» на основі таких форм реалізації, як індивідуальні навчальні заняття, індивідуальні тьюторські консультації, індивідуальний тьюторський супровід, індивідуальне опитування. Внаслідок упровадження розробленої авторської моделі самостійність студентів підвищиться на 30% (за гіпотезою), що обумовлено збільшенням часу на самостійну роботу, що уможливить актуалізацію навичків пошуку інформації з урахуванням рекомендацій тьютора.

Ключові слова: *заклад вищої освіти; професійно-педагогічна підготовка; майбутній викладач ЗВО; тьютор; тьюторське забезпечення; тьюторський супровід; індивідуальний підхід; технологія тьюторингу; технологія індивідуалізації навчання; авторська модель тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО; індивідуальна освітня траєкторія; суб'єкт-суб'єктні партнерські відносини «викладач-студент».*

The article develops a model of tutor support based on an individual approach in the professional and pedagogical training of a future teacher of a higher education institution. It is determined that today tutoring is one of the most advanced technologies for the individualization of learning. The theoretical justification of the construction of pedagogical models was carried out, their principles and structural components were determined. The structural and functional blocks of the model are highlighted and substantiated: target, theoretical-methodological, substantive, technological and evaluation-resultative. It was established that all the specified components (blocks) are interconnected, to which it is necessary to apply a creative approach, without using single templates. On the basis of correlation blocks, an author's model of tutor support in the professional and pedagogical training of a future teacher of a higher education institution was developed, where the content part is the individualization of the educational process. The purpose of the author's model is to provide tutor support based on an individual approach in the professional and pedagogical training of a future teacher of a higher education institution. The predicted result of the implementation of the proposed model is expected to increase the level of readiness of master's students for independent educational activities to the optimal level and their orientation to permanent self-education using tutoring technology. It was established that the individualization of the educational process is implemented in several stages – diagnostic-preparatory, practical-active and corrective-prognostic. Therefore, the individualization stages can be implemented in an individual educational trajectory, which enables the formation of an individual educational plan according to the student's inclination, abilities, professional aspirations and expectations. The basic pedagogical interaction in tutoring is subject-subject partnership «teacher-student» based on such forms of implementation as individual training classes, individual tutoring consultations, individual tutoring, individual survey. As a result of the implementation of the developed author's model, students' independence will increase by 30% (according to the hypothesis), which is due to an increase in time for independent work, which will make it possible to update information search skills taking into account the tutor's recommendations.

Key words: *institution of higher education; professional and pedagogical training; future teacher of a higher education institution; tutor; tutoring support; tutor support; individual approach; tutoring technology; technology of individualization of training; the author's model of tutor support based on an individual approach in the professional and pedagogical training of a future teacher of a higher education institution; individual educational trajectory; subject-subject teacher-student partnerships.*

Постановка проблеми. Провідними тенденціями в освіті XXI століття є інтернаціоналізація та глобалізація, що зумовлюють зміни змістових та організаційних освітніх пріоритетів. Нині національна освіта потребує серйозного творчого підходу до огляду проблем педагогічної діяльності та управління закладами освіти. Спостерігається назріла потреба забезпечення індивідуальної навчально-пізнавальної і наукової роботи студентів. Вільна реалізація запитів суб'єктів освітнього процесу, зокрема через право вибору індивідуальної траєкторії професійного становлення та розвитку є механізмом основної стратегії самостійного пізнання.

Вільна реалізація суб'єктів освітнього процесу, зокрема через право вибору індивідуальної траєкторії професійного становлення та розвитку є механізмом основної стратегії самостійного пізнання. Індивідуалізація самостійної роботи студентів є необхідним елементом формування оптимального сучасного освітнього середовища.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різними аспектами проблеми професійно-педагогічної підготовки викладача закладу вищої освіти присвячені численні праці вітчизняних та закордонних дослідників. Зокрема, історію розвитку та сучасні тенденції розвитку вищої педагогічної освіти досліджують Н. Дем'яненко [2; 3; 11; 12; 13], О. Лавриненко, В. Луговий та ін.

Теоретико-методологічні засади професійного розвитку фахівця зосереджено у працях А. Бойко [2], А. Кузьмінський та ін.; зміст професійно-педагогічної підготовки у системі вищої освіти – А. Алексюк, Н. Бібік, Н. Дем'яненко [11; 12; 13] та ін. Професійно-педагогічна підготовка у контексті сучасних реалій відкритого освітньо-наукового простору у ЗВО зосереджено у працях О. Самойленко [5], О. Міршук [5], Ю. Силенко [5; 14] та ін.

Дослідженню проблеми індивідуалізації навчання та різних аспектів самостійної роботи в освітній діяльності присвятила праці низка науковців. Так, Ю. Гіль, Т. Годованюк, О. Кузнецова детально розкривають напрями індивідуалізації навчання у ЗВО [1; 4]. Б. Без'язичний характеризує індивідуалізацію навчання як принцип наукового пізнання у процесі навчання студентів педагогічних університетів [1; 4]; В. Володько та О. Марічук розглядають її невідривно від диференціації навчання та виховання [1; 4]; С. Герасименко та М. Скрипник трактують індивідуалізацію навчання як сучасну технологію, педагогічну інновацію у професійно-педагогічній підготовці педагогів [1; 4]. У наукових роботах В. Буряка, В. Вантуха, П. Підкасистого, Н. Шишкіної окреслюється сутність поняття «самостійна робота», виводиться «класифікація самостійної роботи» [10].

Дослідженням проблем тьюторингу, як технології індивідуалізованого навчання та професійної підготовки тьюторів у закладі вищої освіти займаються дослідники – А. Бойко [2], С. Вєтров, Ю. Силенко [14], Н. Дем'яненко [3; 11; 12; 13], Т. Литвиненко, Л. Мокальова та ін.

Утім, попри багатоаспектність досліджень, проблема професійно-педагогічної підготовки викладачів закладу вищої освіти недостатньо вивчена з точки зору упровадження тьюторингу як виду педагогічної інновації та способу забезпечення індивідуалізації в освітньо-науковому процесі, що і зумовило вибір теми дослідження.

Мета статті – розробити модель тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до чинного Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» (1998 р.), а саме статті 45 вказано, що професійною діяльністю можуть займатися «особи, які мають відповідну професійну освіту та професійно-педагогічну підготовку, моральні якості і фізичний стан яких дає змогу виконувати обов'язки педагогічного працівника». Таким чином, ми розуміємо, що професійно-педагогічна підготовка є важливою нормативною умовою педагогічної діяльності у закладах вищої освіти.

На сучасному етапі перед ЗВО пріоритетним завданням слугує підготовка кваліфікованого фахівця, як самостійної особистості, що має відповідати всім вимогам сьогодення, людину, яка здатна до самовдосконалення, самоосвіти та самореалізації. Вирішення цього завдання базується на обов'язковому врахуванні у процесі здобуття знань у закладі вищої освіти індивідуальних особливостей кожного студента під час організації самостійної роботи, що є особливою умовою для створення розвитку та вдосконалення задатків, а також – задоволенні соціальних та особистісних потреб.

Задля розробки моделі тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО, слід розкрити теоретичні основи до побудови педагогічних моделей.

Науковий підхід розв'язання будь-якої проблеми має містити модель об'єкту. У перекладі з грецької мови метод є шляхом пізнання чи дослідження, що зумовлено закономірностями розглядуваного об'єкта [9]. Зокрема Л. Вішнікіна описує модель як штучного зразка, що застосовується задля показу у простішому вигляді багатоструктурного явища [1]. Отже, процес моделювання відбиває уявне розкладання оригіналу цілої системи на елементи, що взаємопов'язані між собою.

Створення педагогічної моделі передбачає участь усіх учасників навчально-пізнавального процесу, результатом такої спільної діяльності є співвідношення доцільного вибору та застосування методологічних підходів (це ідеї, способи, поняття, що застосовуються у процесі пізнання)

та принципів взаємодії учасників (як класичні, так і специфічні) [9].

Будь-яка модель явища має зафіксовувати лише найголовніші риси об'єкта вивчення, без деталізації чи інших другорядних явищ. Модель – буде аналогією між теоретичними положеннями та реальним застосування у педагогічному процесі. Основною функцією моделі є прогнозування. Варто підкреслити, що для сфери освіти прогнозування є необхідним принципом, задля ефективного коригування дій на майбутнє.

Відтак, проаналізувавши різні погляди науковців, ми виділяємо таку структуру моделі тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО:

1) цільовий блок – це окреслені мета та завдання освітнього процесу;

2) теоретико-методологічний блок – окреслені методологічні підходи до дослідження, а також принципи – класичні та конкретно-специфічні;

3) змістовий блок має на меті добір оптимально-ефективного, змістовного матеріалу, методів, форм і засобів;

4) технологічний блок – має на меті оптимальне поєднання вибору змісту, форми, методів, прийомів та засобів навчання;

5) оцінювально-результативний блок – полягає у діагностування та саморефлексії наявного рівня знань та умінь та знаходження ефективних шляхів їх підвищення.

Усі зазначені компоненти перебуваються у взаємозв'язку, до яких необхідно застосовувати творчий підхід, без застосування єдиних шаблонів.

Отже, реалізація моделі тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО буде включати наступні етапи: 1) діагностично-підготовчий етап, де проводиться діагностика індивідуальних особливостей студентів; аналізується результат діагностування задля побудови та вибору індивідуальної освітньої траєкторії, для самоаналізу студентів – визначення студентом своїх сильних сторін; 2) основний етап – практико-діяльнісний, що окреслює індивідуальну освітню траєкторію, із зазначенням контрольних точок; 3) коригувально-прогностичний етап передбачає коригування індивідуальної освітньої траєкторії на основі проміжних результатів.

Слід зазначити, що на сьогоднішній день тьюторинг є однією з найбільш передових технологій індивідуалізації навчання. Відповідно до цього пропонуємо розроблену авторську модель тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО.

Соціальне замовлення полягає у підготовці фахівців здатних до самостійного пошуку, обробки інформації та впровадження результатів самостійної роботи. Працюючи, фахівець має бути здатним здійснювати самостійний пошук інформації для роботи, вміти виділяти головне та найбільш доцільну інформацію з великої кількості джерел.

Метою розробки даної моделі – здійснити тьюторський супровід на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО.

Водночас модель тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО включає такі підходи у роботі зі студентами, як: системний – підхід, що розглядається сукупність компонентів у зв'язку із зовнішнім середовищем [5, с. 83-89]; синергетичний підхід є методом міждисциплінарних досліджень в межах системного підходу, на його підставі можна забезпечити точність виділення об'єктів, дослідити взаємозв'язок між цими об'єктами, врахувати вплив зовнішнього середовища на систему контролю [5, с. 83-89]; варіативно-модельний підхід унеможливлює створення єдиної моделі, завдяки різним підходів до освітньої системи та процесу, відповідно у моделі використовуються різні компоненти та складові [4]; особистісно орієнтований підхід базується на вимогах таких як, діалогічність, спрямованість на підтримку індивідуального розвитку, надання студентові необхідного простору для прийняття самостійних рішень, вибору змісту і варіативності способів навчання [8, с. 119-122]; особистісно-діяльнісний підхід орієнтує навчання, у якому студент – центральна особистість, відповідно виходячи з його інтересів, рівня знань та умінь, педагог спрямовує і коректує процес засвоєння знань [7, с. 95-98]; компетентнісний підхід дозволяє сформувати різнобічні компетенції, є центральною провідною ланкою у всьому змісті освіти, як результат – об'єднання навчальних дисциплін в єдиний цілісний зміст [5, с. 83-89].

Реалізація даних підходів неможлива без залучення базових принципів. Вони можуть бути класичними (загальнонауковими), так і конкретно-специфічними: варіативність, вибір індивідуальної освітньої траєкторії; наступність; бінарність; інтеграція; забезпечення дидактичної цінності диференційованих завдань; індивідуально-диференційований підхід; дидактична рефлексія, – все це дозволяє зобразити зв'язок між різними видами роботи.

Змістовий компонент моделі має триєдину взаємопов'язану складову: теоретичну, практичну та наукову. Теоретична складова включає такі види робіт, як: конспектування лекцій та опрацювання навчального матеріалу сприяє ефективному засвоєнню теоретичного матеріалу; вивчення дисциплін передбачає ґрунтовне засвоєння матеріалу певної дисципліни, глибоке розуміння сутності предметів; підготовка до семінарських занять

Таблиця 1

Модель тьюторського забезпечення у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО

<table>
<tr><td colspan="7">Модель тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ЦІЛЬОВИЙ БЛОК</td><td>Соціальне замовлення</td><td colspan="5">підготовка фахівців здатних до самостійного пошуку, обробки інформації та впровадження результатів самостійної роботи.</td></tr>
<tr><td>Мета</td><td colspan="5">здійснити тьюторський супровід на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ БЛОК</td><td>Принципи</td><td>класичні та конкретно-специфічні</td><td colspan="4">варіативність;
вибір індивідуальної освітньої траєкторії;
наступність;
бінарність;
інтеграція;
забезпечення дидактичної цінності диференційованих завдань;
індивідуально-диференційований підхід;
ефективність самостійної роботи;
дидактична рефлексія.</td></tr>
<tr><td>Методологічні підходи</td><td colspan="2">– системний,
– синергетичний,
– варіативно-модельний,</td><td colspan="3">– особистісно орієнтований,
– особистісно-діяльнісний,
– компетентнісний</td></tr>
<tr><td rowspan="3">ЗМІСТОВИЙ БЛОК</td><td>ТЕОРЕТИЧНА СКЛАДОВА</td><td colspan="2">ПРАКТИЧНА СКЛАДОВА</td><td colspan="2">НАУКОВА СКЛАДОВА</td><td rowspan="11">ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ТЬЮТОРСЬКИЙ СУПРОВІД: ВИКЛАДАЧ – СТУДЕНТ

Індивідуальні навчальні заняття.

Індивідуальні консультації.

Індивідуальний тьюторський супровід.

Індивідуальне опитування</td></tr>
<tr><td>*Конспектування лекційного матеріалу;
*Опрацювання навчального матеріалу;
*Підготовка до семінарських занять;
*Підготовка до практичних занять.</td><td colspan="2">*Виконання завдань семінарського заняття;
*Виконання лабораторного завдання;
*Виконання практичної роботи;
*Виконання тестів та анкетування;
*Виконання індивідуальних завдань;
*Практикум;
*Виконання графічних робіт;
*Підготовка до виступу, дискусії або доповіді.</td><td colspan="2">*Написання рецензії, анотації;
*Написання виступу, доповіді;
*Написання реферативної роботи;
*Створення курсового проекту;
*Створення дипломного проекту;
*Проведення дослідження;
*Проведення наукового експерименту;
*Написання тез та статтей.</td></tr>
<tr><td rowspan="2"></td><td colspan="5">Виконання діяльностей:</td></tr>
<tr><td>Під частковим керівництвом</td><td colspan="2">Без керівництва</td><td colspan="2">Під керівництвом</td></tr>
<tr><td rowspan="5">ТЕХНОЛОГІЧНИЙ БЛОК</td><td colspan="5"><u>Етапи індивідуалізації:</u></td></tr>
<tr><td>діагностувально-підготовчий</td><td colspan="5">*Діагностика індивідуальних особливостей студентів.
*Дидактичне диференціювання за рівнем готовності до індивідуалізації.</td></tr>
<tr><td rowspan="3">практико-діяльнісний</td><td colspan="5">Форми:
*Індивідуальна,
*Групова.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Засоби:
*Паперові та електронні комплексні індивідуально-диференційовані завдання.</td></tr>
<tr><td colspan="5">Методи
*індивідуальні диференційовані завдання;
*індивідуальна СРС під керівництвом тьютора</td></tr>
<tr><td>коригувально-прогностичний</td><td colspan="5">Моніторинг руху динаміки розвитку</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ОЦІНЮВАЛЬНО-РЕЗУЛЬТАТИВНИЙ БЛОК</td><td rowspan="2">Моніторинг руху динаміки розвитку студентів за рівнем готовності студентів до самостійної навчальної діяльності</td><td colspan="5">Критерії та рівні:
*Репродуктивний
*Адаптивний
*Пошуково-реконструктивний
*Творчий</td></tr>
<tr><td colspan="5">Експрес-діагностика</td></tr>
<tr><td colspan="7">ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ:
Підвищення рівня готовності студентів-магістрантів до самостійної навчальної діяльності до оптимально можливого та їх орієнтація на постійну самоосвіту із застосуванням тьюторингу.</td></tr>
</table>

допомагає студентам відпрацьовувати літературу згідно заданої теми, вчитися критично оцінювати різні джерела знань; підготовка до практичних занять полягає у вивченні теоретичного матеріалу.

Практична складова містить практичну реалізацію запланованих робіт, це: практична підготовка до семінару, що розширюють поглиблюють набуті на лекціях і під час самостійної роботи знання; виконання лабораторної роботи, де відбувається формування умінь користуватися вимірювальною апаратурою, виконувати розрахунки окремих процесів; виконання практичної роботи, де студенти відпрацьовують літературу, вчаться критично оцінювати різні джерела знань на конкретно задані завдання; виконання методичного матеріалу (тестування), де передбачається слідуванню комплексу коротких і чітко сформульованих питань та варіанти відповідей; виконання індивідуальних завдань передбачає опрацювання тих проблем та задач, що були заданими для виконання кожному студенту; практикуми забезпечують формування навичок та умінь дослідницького характеру в процесі розв'язання задач; виконання табличнографічних робіт вимагає від студента опанування методами аналізу та синтезу, узагальнення та порівняння; підготовка до виступу, де студент ознайомлюється із матеріалом, узагальнює його.

Практична та теоретична складові неможливі без наукової частини. Її елементами складають такі види робіт, як: написання рецензій, анотацій, що вимагають від студента опанування теоретичним та практичним матеріалом, шляхом аналізу робіт інших дослідників, схарактеризувати ґрунтовні підсумки; написання виступу, доповіді, де студент має підібрати такий матеріал, який буде цікавим для аудиторії, оформлена у науковому стилі, містити статистичні дані чи результати дослідження; написання реферативної, курсової чи іншої роботи, де передбачається обрання теми та аналіз джерел з проблеми дослідження, студент вчиться формувати структуру роботи, визначати оптимальний обсяг; створення курсового, дипломного чи іншого проєкту, де студенти виступають активними учасниками процесу, виробляючи на свій погляд продукт, на виготовлення якого знадобиться багато часу та різних джерел з теми роботи. Після виконання студент має захистити свій творчий проєкт, переконати слухачів у його актуальності; проведення дослідження та проведення наукового експерименту, де передбачається вибір теми, групи респондентів, визначення мети дослідження чи експерименту, та опис очікуваних результатів. При цьому студент чітко окреслює, що має бути реалізовано на кожному з етапів. Наприкінці студент підкріплює результати статистикою та оформлює їх згідно з вимогами. Згодом – окреслює свої висновки щодо проблематики, її стан та прогнози щодо розвитку; написання тез та статей – має теоретичний характер, здійснюється в рамках підготовки до конференцій.

Виконання даних робіт можливе лише за наявності певної наукової бази, сформованих знань та понятєвого апарату. При написанні цих робіт студент обирає самостійно джерела для підготовки, способи та форми представлення отриманих даних.

Всі розглянуті три складові моделі тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО можуть виконуватися як під керівництвом педагога, так і без керівництва, чи під частковим керівництвом викладача. Все це обумовлено складністю індивідуальних робіт, її змістом та характером отриманих даних.

Індивідуалізація неможлива без її етапів, що складаються з таких складових, як: діагностувально-підготовчий – відбувається діагностика індивідуальних особливостей студентів; дидактичне диференціювання за рівнем готовності до індивідуалізації; практично-діяльнісний – реалізація індивідуалізації; коригувально-прогностичний – встановлення недоліків та переваг індивідуалізації, її можливостей та прогнози.

Впровадження цих складових етапів індивідуалізації можлива за допомогою індивідуальної освітньої траєкторії, що передбачає формування індивідуального освітнього плану згідно з нахилом студента, його здібностей, професійних прагнень та очікувань.

Після діагностичної складової ми можемо планувати процесуальну частину, що має в собі форми (індивідуальну та групову), методи індивідуалізації (індивідуалізація диференційованих завдань, індивідуальні самостійні роботи під керівництвом тьютора), засоби індивідуалізації (паперові чи електронні комплексні індивідуально-диференційовані завдання).

Процесуальна складова завжди базується на основі індивідуального супроводу, суб'єкт-суб'єктних відносинах «викладач-студент», де педагог здійснює такі види взаємодії, як: індивідуальні навчальні заняття, індивідуальні консультації, індивідуальний тьюторський супровід, індивідуальне опитування.

Після впровадження технологічного компонента, варто провести оцінювально-результативну діагностику у вигляді моніторингу руху динаміки студентів, що включає в себе критерії та експрес-діагностику.

Основними критеріями та рівнями динаміки є: репродуктивний (дуже низький рівень) – передбачає вміння студента розв'язувати дидактичні задачі шляхом застосування раніше засвоєних прийомів); адаптивний (низький рівень) – характеризується відтворенням засвоєних способів діяльності, але трансформуючи її до конкретної ситуації; пошуково-реконструктивний (середній рівень) – передбачає вміння ефективно розв'язувати дидактичні

задачі, задля досягнення мети, використовуючи найновіші дослідження сучасної науки; творчий (високий рівень) – студент-новатор, само вмотивований не на репродукцію, а на постійний експеримент та дослідження.

Прогнозований результат передбачає підвищення рівня готовності студентів-магістрантів до самостійної навчальної діяльності до оптимально можливого та їх орієнтація на постійну самоосвіту із застосуванням тьюторингу.

Згідно з цим, внаслідок запровадження даної моделі самостійність студентів підвищення на 30% (за гіпотезою). Це обумовлено тим, що вони будуть більше приділяти часу самостійній роботі, матимуть навички пошуку інформації, будуть враховувати рекомендації тьютора. Відповідно, якість їх знань істотно підвищиться.

Висновки. Отже, індивідуалізація освітньо-наукового середовища технологією тьюторингу є важливою для покращення знань майбутніх викладачів ЗВО. Внаслідок розробленої моделі було з'ясовано кроки, що є необхідними для організації процесу впровадження моделі. При цьому ключова роль відводиться тьютору та тьюторанту. До того ж прогнозовано, що самостійність магістрантів підвищиться на 30 %.

Перспективи подальших досліджень обумовлено безпосередньою реалізацією розробленої авторської моделі тьюторського забезпечення на основі індивідуального підходу у професійно-педагогічній підготовці майбутнього викладача ЗВО.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Гладуш В.А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2014. 416 с.

2. Дем'яненко Н.М., Бойко А.М. Тьюторство як модель партнерських відносин викладач-студент. *Педагогіка та психологія. Науковий вісник Мукачівського державного університету.* 2018. Вип. 1 (7). С. 18-22.

3. Дем'яненко Н.М. Тьюторство як професія та інструмент індивідуального супроводу в освіті. *Історико-педагогічні студії: наук. часопис НПУ імені М.П. Драгоманова.* Київ, 2018. С. 5-11.

4. Зайченко І.В. Педагогіка: підручник. Київ, Ліра-К. 2016. 608 с.

5. Самойленко О.А., Міршук О.Є., Силенко Ю.В. Професійно-педагогічна підготовка фахівця у контексті сучасних реалій відкритого освітньо-наукового простору ЗВО. *Молодь і ринок*, № 5 (213). 2023. С. 83-89. URL: https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282838 (дата звернення: 24.10.2023 року).

6. Смірнов С., Дмитрищук Н., Силенко Ю. Партнерська взаємодія як основа успішності професійної самореалізації здобувачів вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.* Випуск № 65, том 3, 2023. С. 283-289. URL: https://doi.org/10.24919/2308-4863/65-3-43 (дата звернення: 24.10.2023 року).

7. Силенко Ю.В., Галенда Д.Т. Формування досвіду професійно-педагогічної діяльності майбутніх викладачів-тьюторів засобами моделювання педагогічних ситуацій. *Інноваційні наукові дослідження у галузі педагогіки та психології: матеріали міжнародної науково-практичної конференції,* м. Запоріжжя, 14–15 квітня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. 196 с. – С. 95-98. URL: https://doi.org/10.36059/978-966-397-310-4-27 (дата звернення: 24.10.2023 року).

8. Силенко Ю.В., Ільяш О.В. Особливості упровадження інтеракції в умовах професійно-педагогічної підготовки викладача-тьютора [Features of the implementation of interaction in the conditions of the professional and pedagogical training of the teacher-tutor]. *International scientific conference «Research activities and achievements in pedagogy and psychology» : conference proceedings* (April 5–6, 2023. Częstochowa, the Republic of Poland). Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 188 pages. С. 119-122. URL : https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-30 (дата звернення: 24.10.2023 року).

9. Столяренко О.В. Моделювання педагогічної діяльності у підготовці фахівця: *навчально-методичний посібник*. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 196 с.

10. Прокопенко Н.В. Роль самостійної роботи студентів у формуванні професійної компетенції. *Vector of modern pedagogical and psychological science in Ukraine and EU countries: Collective monograph. Riga. Izdevnieciba "Baltija Publishing".* 2020. P.2. С. 587-602. URL: https://doi.org/10.30525/978-9934-588-37-2.2.12 (дата звернення: 24.10.2023 року).

11. Demyanenko N.M. Internationalization of the educational and scientific space at pedagogical university. The World Space of Higher Education: *Trends in Internationalization and Development: the collective monograph* / Demyanenko N.M., Benera V.E., Kolyadenko S.M., Sytniakivska S.M., Kravchenko I.M., Lomakovych V.Ya., Syrotyuk M.V., Smikal V.O., Borova V.E., Malinovska N.V. / Edited by N. Demyanenko. Warsaw: RS Global Sp. Z O.O., 2020. P. 11-27. URL : https://doi.org/10.31435/rsglobal/020 (дата звернення: 24.10.2023 року).

12. Demyanenko Natalia, Illiuschenko Serhii, Povidaichyk Mykhailo, Dorosh Tetiana (2021). The Problem of Developing the Reflexivity of Future Specialists in Social and Humanistic Sciences in the Context of Postmodernism. Postmodern Openings. Volume 12. Issue 4. P. 171-183. URL : https://doi.org/10.18662/po/12.4/ (дата звернення: 24.10.2023 року).

13. *Lifelong learning: trends, challenges, prospects: the collective monograph* / edited by N. Demyanenko, V. Benera. International Science Group. Boston: Primedia eLaunch, 2021. 366 p.

14. Sylenko Yu. Tutoring – pedagogical innovation in professional and pedagogical training of teachers in higher education institutions. *Grail of Science.* No 24. 2023. Pp. 523-529. URL: https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.100 (дата звернення: 24.10.2023 року).